

Uchwała Nr IV/27/18
RADY MIEJSKIEJ W CHODCZU
z dnia 28 grudnia 2018r.

w sprawie ustanowienia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r., poz. 994 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018r., poz. 2137) oraz art. 9 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018r., poz. 1492) w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020, Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Chodcza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019r.

Przewodnicząca

Rady Miejskiej w Chodczu

Anna Twardowska

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art.4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art.10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii programy o których mowa, uchwała Rada Gminy.

Termin ważności programów dotychczas obowiązujących w tym zakresie upływa z dniem 31.12.2018 r. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok jest kontynuacją przedsięwzięć w obszarze profilaktyki zainicjowanych na terenie Miasta i Gminy Chodecz, systematycznie i konsekwentnie realizowanych w latach poprzednich. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Miasta i Gminy Chodecz, co pozwoli na zajęcie się problematyką alkoholizmu i narkomanii w sposób zorganizowany i kompleksowy. Zadania przedstawione w programie będą realizowane przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, punkt konsultacyjny, sąd, policję oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień, jednakże przyczyni się do tworzenia warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożycia alkoholu, narkotyków itp., działalności wychowawczej i informacyjnej, ograniczenia dostępności do używek, zapobiegania negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i narkotyków oraz ich usuwania.

z dnia 28 grudnia 2018r.

**Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Narkotykowych na 2019 rok**

Wstęp

Do poważnej refleksji i bolesnej zadumy skłania fakt, że kilka milionów ludzi w Polsce regularnie nadużywa alkoholu, mimo iż prowadzi to do śmiertelnej choroby oraz do dramatycznej degradacji ich osobistego życia, a jednocześnie do ogromnego cierpienia ich najbliższej rodziny. Badania pozwalają oszacować liczbę osób nadużywających alkoholu na 2,5 mln osób w wieku 18-64 lata. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim, a w Europie na drugim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 różnego typu chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Szacuje się, że w Polsce każdego roku z powodu alkoholu (przyczyny bezpośrednie lub pośrednie) umiera kilkanaście tysięcy osób.

Uzależnienie od alkoholu występuje u około 600 - 700 tysięcy osób w Polsce w wieku produkcyjnym (18 - 64 lata) i jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych. Około 80% uzależnionych to mężczyźni. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą niszczącą człowieka we wszystkich sferach jego człowieczeństwa. Prowadzi do degradacji życia psychicznego, duchowego i moralnego. Powoduje stopniową utratę wolności i odpowiedzialności. Zaburza więzi interpersonalne oraz uniemożliwia normalne funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie. Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości.

Uzależnienie od alkoholu bliskiej osoby i związane z tym jej nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny, zarówno dorosłych, jak i dzieci, powodując problemy zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Uzależnienie to czynnik, który doprowadza do dysfunkcji rodziny, a dotkliwą konsekwencją życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną jest współuzależnienie. Jest to szkodliwy sposób przystosowania się, który utrudnia optymalne funkcjonowanie i znacząco ogranicza umiejętność realistycznej oceny sytuacji i tym samym możliwości rozwiązywania problemów, zarówno osobistych, jak i całej rodziny. U osób współuzależnionych często występują różnego rodzaju choroby o podłożu psychosomatycznym, a także problemy emocjonalne, zaburzenia depresyjne i lękowe. Osoby współuzależnione stosują różne strategie zaradcze, aby sobie poradzić ze stresującymi wydarzeniami związanymi z uzależnieniem. Aby poradzić sobie z tymi dolegliwościami, osoby współuzależnione niejednokrotnie zaczynają nadużywać substancji psychoaktywnych, takich jak leki uspokajające i nasenne czy alkohol.

Jednym z zaburzeń ściśle skorelowanych z alkoholem jest przemoc w rodzinie. Z badań zrealizowanych na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na próbie osób doświadczających przemocy w rodzinie wynika, że aż 76% z nich wskazywało na problem nadużywania alkoholu przez sprawców przemocy. Ponadto prawie 30% uczniów doświadczających przemocy od swoich rodziców lub opiekunów prawnych stwierdza, że przynajmniej jeden z rodziców (opiekunów) nadużywa alkoholu. Również według danych statystycznych Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod

wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Działania informacyjne w skali całego kraju oraz lokalne, w tym cykliczne kampanie „przeciw przemocy” przyczyniają się do zwiększenia wśród ofiar i świadków przemocy świadomości dotyczącej poznania swoich praw oraz nazw i adresów instytucji pomocowych.

Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym. Dysfunkcja takiej rodziny zakłóca prawidłowy rozwój dziecka – poznawczy, emocjonalny i społeczny. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji i przeżyć, w tym przemocy ze strony rodziców (opiekunów), które zagrażają ich bezpieczeństwu i zdrowiu. Doświadczanie przewlekłego stresu sprawia, że dzieci częściej chorują i są słabsze fizycznie. Mają też problemy z przystosowaniem się do środowiska zewnętrznego, czują się gorsze, bezwartościowe, nie potrafią zaufać i nawiązywać satysfakcjonujących relacji z innymi ludźmi. W rodzinie dysfunkcyjnej brakuje prawidłowych wzorców, norm i systemu wartości, przekazywanych dzieciom w procesie ich wychowania. Część osób, które wychowywały się w rodzinach alkoholowych, wynosi z nich takie doświadczenia, które w znaczącym stopniu zakłócają ich funkcjonowanie w życiu dorosłym.

Obecnie nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom, a szczególnie dzieciom, rodzinom z problemem alkoholowym oraz występującą przemocą. Pomaganie powinno oznaczać przede wszystkim zapobieganie, czyli edukowanie, uświadamianie, uczenie radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu – bez używek. Ale pomaganie to również minimalizowanie, ograniczanie skutków choroby alkoholowej u osoby uzależnionej, jak i jej otoczenia. Zatem udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym musi być jednym z priorytetowych zadań, które podejmują samorządy lokalne w ramach realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jako systemu zintegrowanych działań różnych instytucji, a więc ośrodka pomocy społecznej, szkoły, policji czy służby zdrowia, a także terapeuty uzależnień, pedagoga czy psychologa.

Gminy dysponują największą wiedzą o problemach swojej społeczności, dlatego powinny stosować środki zaradcze i naprawcze dla swoich mieszkańców. Działania lokalne mają największy wpływ na zmianę niewłaściwych postaw i zachowań mieszkańców.

Skala problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych jest na tyle poważna, iż każda gmina zobligowana jest Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz.487 z późn. zm.) oraz Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz.1030) do corocznego uchwalania programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Uchwalany corocznie program stanowi podstawę do prowadzenia działań mających na celu rozwiązywanie problemów wynikających z zażywania i nadużywania substancji psychoaktywnych. Stanowi on część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Wymienione wyżej ustawy określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację. Zadania te obejmują m.in.:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
7. udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego;
8. prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Diagnoza środowiska lokalnego

W gminie Chodecz na 5997 mieszkańców (stałe zameldowanie), zdecydowana większość, bo 4172 osoby mieszkają na wsi (dane na 31 października 2018 r.). Z danych Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku wynika, że w gminie jest 411 osób bezrobotnych (w tym 307 osób mieszka na wsi), z czego tylko 21 osób ma prawo do zasiłku. Dokumenty źródłowe MGOPS wskazują, że pomocą społeczną objętych jest w naszej gminie 319 rodzin. Rodzinom tym udzielana jest pomoc z różnorodnych powodów: m. in. z powodu bezrobocia – 152 rodzinom, niepełnosprawności – 39 rodzinom, długotrwałej choroby – 55 rodzinom, 34 rodzinom przyznano pomoc z powodu nadużywania alkoholu przez członka rodziny, a 56 rodzinom zostało przyznane wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Wywiady środowiskowe wskazują, że większość klientów boryka się ze zróżnicowanymi, nakładającymi się problemami rodzinnymi, finansowymi, w tym z problemem nadużywania alkoholu. Dlatego tak istotne jest minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem w rodzinie problemu alkoholowego, poprzez objęcie tych rodzin kompleksową pomocą o charakterze profilaktycznym i naprawczym. Zważywszy na szeroki katalog skutków, czy szerokie spektrum negatywnego oddziaływania choroby alkoholowej należy konsekwentnie wdrażać niezbędne działania minimalizujące zjawisko uzależnienia.

Z informacji przekazanych przez zakłady opieki zdrowotnej wynika, że w naszej gminie w 2018 r. (do października) był jeden zgon, którego bezpośrednią lub pośrednią przyczyną było nadużywanie alkoholu.

Dane przekazane przez Policję świadczą o tym, że nadużywanie alkoholu jest często przyczyną wypadków czy innych wykroczeń związanych z naruszeniem prawa.

W 2018 roku Policja zanotowała:

- 48 interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu,
- istnienie 8 środowisk podejrzanych o występowanie przemocy w rodzinie związanej z nadużywaniem alkoholu,
- 9 postępowań o znęcanie fizyczne i psychiczne, które były związane z nadużywaniem alkoholu
- zatrzymanie 6 sprawców awantur domowych,
- 17 osób zatrzymanych do wytrzeźwienia
- popełnienie 15 przestępstw pod wpływem alkoholu i związanych z jego nadużywaniem,
- nie odnotowano żadnych wypadków ani wykroczeń drogowych związanych z nadużywaniem alkoholu
- zatrzymano 7 osób, którzy kierowali pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości

Powyższe dane dotyczą osób dorosłych, gdyż wobec nieletnich podjęto tylko jedną interwencję – 19.10.2018 r. nad jeziorem 6 osób nieletnich spożywało alkohol zamiast uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych. Przekazano ich opiekunom prawnym.

W związku ze zmianami wprowadzonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz.310) Rada Miejska w Chodczu podjęła Uchwałę Nr XLV/296/18 z

dnia 21 sierpnia 2018 roku w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych odrębnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie miasta i gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rada Miejska uchwaliła:

1. Ustala się dla terenu miasta i gminy Chodecz maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży dla:

- Napojów zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa – 22 zezwoleń
- Napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 20 zezwoleń
- Napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu – 16 zezwoleń

2. Ustala się dla terenu miasta i gminy Chodecz maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży dla:

- Napojów zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa – 20 zezwoleń
- Napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 8 zezwoleń
- Napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu – 5 zezwoleń

3. Na terenie miasta i gminy Chodecz ustala się minimalną odległość 25 m dla punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych mierząc od drzwi wejściowych punktu sprzedaży do drzwi wejściowych obiektu szkoły, placówki oświatowo – wychowawczej i placówki opiekuńczej, plaż, kąpielisk, kościołów i cmentarzy. Pomiaru dokonuje się najkrótszym szlakiem komunikacyjnym dla pieszych zgodnie z zasadami ruchu drogowego.

4. W miejscach publicznych zabrania się spożywania napojów alkoholowych, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 roku wydała do października 12 pozytywnych opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z w/w uchwałą oraz z uchwałami wcześniejszymi.

Zmiany wprowadzone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz.310) w 2018 roku dały samorządom nowe kompetencje. Przedstawiciele władz lokalnych mogą m.in. decydować o ograniczeniu sprzedaży alkoholu w godzinach od 22.00 do 6.00 rano. Takie uprawnienie daje nowe możliwości samorządom w zakresie kształtowania lokalnej polityki obejmującej ograniczenie dostępności fizycznej do alkoholu. Skorzystanie z tego uprawnienia pozwala wyjść naprzeciw częstym prośbom mieszkańców skarżących się na problemy powodowane przez osoby nietrzeźwe, poprzez objęcie wyznaczonego terenu zakazem sprzedaży alkoholu.

Niezmiennym aspektem profilaktyki jest kontynuacja prac w zakresie monitoringu i kontroli sprzedaży napojów alkoholowych przede wszystkim osobom nieletnim.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w 4 punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

W zakresie działalności pomocowej istotnym ogniwem wsparcia dla mieszkańców jest Punkt Informacyjny Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej znajdujący się w Chodczu, ul. Waryńskiego 16. Terapeuta uzależnienia od alkoholu pełni dyżury 2 razy w miesiącu – w piątki, w godzinach od 15.00 do 21.00. Do października 2018 r. liczba udzielonych przez terapeutę porad wynosiła odpowiednio:

- osobom z problemem alkoholowym - 66
- osobom współuzależnionym - 36
- dorosłym dzieciom alkoholików - 16
- ofiarom przemocy - 14
- sprawcom przemocy - 17

Chodecka grupa AA „Promyk”, która regularnie spotyka się w świetlicy opiekuńczo – wychowawczej w każdy piątek, liczy około 30 „stałych członków”, zaś grupa Al-Anon – około 10 członków. Spotkania grup samopomocowych są z zasady wspierane z zewnątrz co oznacza, że często w spotkaniach uczestniczy o wiele więcej osób. Są to anonimowi alkoholicy spoza terenu gm. Chodecz i ci mieszkańcy naszej gminy, którzy próbują zachować trzeźwość. Grupa AA ma w

swoim składzie liderów; osoby z dorobkiem wieloletniej abstynencji, dające świadectwa trzeźwości. Raz w miesiącu organizowane są mityngi – spotkania otwarte dla wszystkich chętnych, zainteresowanych problematyką.

Bardzo ważne jest, aby poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia osoby uzależnione i współuzależnione korzystały z oferty ruchów samopomocowych; przede wszystkim aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Badania dowodzą, że aktywne uczestnictwo w grupach samopomocowych wzmacnia efekty leczenia uzależnienia. Dlatego Komisja widzi potrzebę kontynuacji działań terapeutycznych jako najistotniejszych zadań programu. Działalność punktu informacyjnego i grup wsparcia, jest niezbędnym instrumentem przeciwdziałania alkoholizmowi, bez którego nie jest możliwe skuteczne oddziaływanie lecznicze. W tym mieści się finansowanie wizyt specjalisty i spotkania na Ogólnopolskich Dniach Trzeźwości w Licheniu.

Kolejnym istotnym punktem programu jest działalność świetlicy opiekuńczo – wychowawczej, z którą komisja wiąże sprawę opieki nad dziećmi w czasie wolnym - organizacja zajęć wychowawczych dostosowanych do zainteresowań. Należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci potrzebujące wsparcia.

Dużą wagę przyłożyć należy do odpowiedniego zidentyfikowania negatywnych zjawisk związanych z substancjami psychoaktywnymi, które zachodzą lub mogą zajść w naszej społeczności.

Używanie narkotyków jest problemem złożonym i niejednorodnym. Co jakiś czas mamy do czynienia z pojawiającymi się nowymi trendami i zjawiskami w tym zakresie. Badania przeprowadzone w Polsce w ostatnich latach wskazują, że coraz mniej młodych ludzi eksperymentuje z substancjami nielegalnymi, z narkotykami tzw. „starej szkoły” takimi jak amfetamina, heroina itp. Nie świadczy to jednak o spadku zainteresowania substancjami psychoaktywnymi, ponieważ powstała luka wypełniają substancje psychoaktywne np. łatwo dostępne dopalacze. Jest to obszar nieznany, stąd stopień zagrożenia dla zdrowia publicznego jest trudny do oceny. Niemniej jednak przyjąć należy, że zachodzące u nas zjawiska, trendy i problemy wynikające z używania substancji psychoaktywnych pokrywają się z tymi obserwowanymi w skali kraju, a to daje możliwość, przy niewątpliwym braku szczegółowych i wiarygodnych danych na temat tak specyficznego zjawiska jak uzależnienia, tworzenia przesłanek, na bazie których opierają się założenia co do form i narzędzi realizacji zaplanowanych zadań.

Z uwagi na fakt, że najbardziej podatni na używanie środków psychoaktywnych są ludzie młodzi, najlepszym sposobem zapobiegania tym problemom jest zapewnienie młodzieży właściwych perspektyw. Najskuteczniejszymi strategiami profilaktycznymi są strategie angażujące szkołę i rodzinę. Tylko wtedy, gdy młodzież nauczy się rozumieć siebie i motywy swego postępowania i brać za nie odpowiedzialność, można będzie zmniejszyć poszukiwania za alkoholem i środkami odurzającymi.

Wśród uczniów szkoły podstawowej nie zauważa się większych problemów związanych z uzależnieniami. Uwagę zwraca jednakże fakt, że znaczna część społeczności uczniowskiej w głównej mierze większość czasu wolnego w szkole lub w czasie wolnym spędza na korzystaniu z nowoczesnych technologii. U uczniów widać ogromne przywiązanie przede wszystkim do telefonu komórkowego, w którym jest dostęp do internetu. Zauważa się również, że większość młodych ludzi woli korzystać z telefonu komórkowego w celu skontaktowania się z rówieśnikami od bezpośrednich relacji z drugim człowiekiem. Wśród młodzieży szkolnej występuje również problem palenia papierosów oraz e-papierosów. Jednakże trudno określić, jaka część uczniów jest uzależniona, ponieważ na terenie szkoły są sporadyczne przypadki, kiedy uczniowie są na tym przyłapywani. Nie zauważono oraz nie stwierdzono aktualnie nadużywania przez uczniów alkoholu czy używania środków psychoaktywnych.

Wszystkie placówki oświatowe działające na terenie naszej gminy realizują obligatoryjnie zadania prewencyjne dotyczące zapobieganiu problemom społecznym w oparciu o tzw. szkolne programy wychowawcze i profilaktyki. Celem tych programów jest przede wszystkim: eliminowanie lub redukcja wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, rozwijanie postaw prozdrowotnych, promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych.

Zadania i sposoby realizacji programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu - działania gminy wspierające leczenie uzależnienia od alkoholu:

Kontynuacja pracy Punktu Informacyjnego Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej.

- Diagnozowanie problemów alkoholowych rodziny.
- Konsekwentne motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia.
- Udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu.
- Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
- Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej

2. Udzielanie pomocy - działania gminy wspierające dzieci i rodziny oraz profilaktyka.

• Finansowanie bieżącej działalności świetlicy opiekuńczo – wychowawczej, w tym zatrudnienie wychowawcy, dożywanie dzieci uczęszczających do świetlicy, wdrażanie projektów opiekuńczo-wychowawczych w świetlicy ze szczególnym uwzględnieniem okresu wakacyjnego.

• Wspieranie oddolnych inicjatyw integracyjnych dotyczących spędzania czasu wolnego, w tym organizacja spotkania opłatkowego dla wykluczonych społecznie i uzależnionych

• Współorganizowanie i współfinansowanie spotkań profilaktycznych dla dzieci, młodzieży (np. zakup programu profilaktyki uzależnień).

• Czynne włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii profilaktycznych oraz edukacyjnych dotyczących profilaktyki alkoholowej, przeciwdziałania narkomanii.

• Zakup materiałów profilaktycznych np. pakietów kampanii „ Reaguj na przemoc ”, „ Postaw na rodzinę” i ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów.

• Monitorowanie skali problemów alkoholowych w gminie – dokonywanie analizy różnych zjawisk uzależnień i występujących w związku z tym problemów.

3. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów społecznych w tym alkoholowych:

• Umożliwienie mieszkańcom dostępu do usług prawniczych i psychologicznych, mających związek z uzależnieniem od alkoholu.

• Nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń na spotkania trzeźwościowe.

• Organizacja i dofinansowanie wyjazdu na Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu dla osób uzależnionych i ich rodzin.

• Pozyskiwanie dla mieszkańców nowych usług np. programów dla sprawców przemocy w rodzinie.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

• Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Gminy.

• Kontrola z upoważnienia Burmistrza Chodcza punktów sprzedaży napojów alkoholowych co do zgodności przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

• Podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym.

5. Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

Kierowanie spraw do sądu o leczenie odwykowe, w tym:

• skierowanie osoby na badanie biegłych (psycholog, psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego,

• przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych,

• złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy.

6. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Współrealizacja z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej działań wymienionych

w programie, a w szczególności:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego,
- przeprowadzanie spotkań motywacyjnych z osobami uzależnionymi mające na celu poddanie się leczeniu odwykowemu,
- prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami,
- kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sporządzanie na ich podstawie protokołów,
- inicjowanie i stała współpraca z instytucjami oraz służbami działającymi na rzecz poprawy stanu zdrowia oraz sytuacji życiowej osób nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin.

Cele programu

1. Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

2. Cele szczegółowe Programu:

- promocja zdrowia - uświadamianie zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych
- promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego bez alkoholu.
- profilaktyka z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii
- zmniejszanie patologii życia rodzinnego, w tym przemocy w rodzinie
- zmniejszanie rozmiarów naruszania prawa na rynku alkoholowym

W/w cele uwzględniają cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, tj. „Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”.

Adresaci programu

Odbiorcami programu są mieszkańcy miasta i gminy, w szczególności:

1. Dzieci i młodzież.
2. Osoby i rodziny dotknięte problemem alkoholowym.
3. Osoby i rodziny zagrożone problemem alkoholowym.

Sposób realizacji i finansowania

Realizacja zadań nastąpi poprzez : zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia i informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu, zwiększanie dostępności do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, egzekwowanie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w szczególności co do przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu, monitoring nadużywania alkoholu w obszarach ochrony zdrowia, porządku publicznego, pomocy społecznej.

Program finansowany będzie ze środków uzyskanych z wpływów z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, określonych w Uchwale budżetowej dla Miasta i Gminy Chodecz na 2019 r. – dz. 851, rozdz. 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi , tj. 65.000,00 zł. Preliminarz wydatków programu przedstawia główne zadania do wykonania w 2019 r, natomiast w budżecie gminy na 2019 r. zawarto szczegółową klasyfikację tych wydatków.

W przypadku zmian w budżecie spowodowanych zwiększeniem lub zmniejszeniem wpływów, o których mowa wyżej, program będzie dostosowany do faktycznych możliwości finansowych.

Podmioty realizujące program

Program realizuje Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu współpracując z :

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - policją,
  - placówkami oświatowymi,
  - służbą zdrowia

Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkom Komisji, powołanym przez Burmistrza Chodcza, przysługuje wynagrodzenie w kwocie 80 zł za udział w posiedzeniu. Dokumentem potwierdzającym udział w posiedzeniu jest lista obecności. Liczbę spotkań określa pkt. VI, 9 *Szczegółowych zadań programu wraz z wydatkami na 2019 rok.*

PRZEWODNICZĄCY RADY

Anna Twardowska

**Szczegółowe zadania programu wraz z wydatkami
na 2019 rok**

Lp.	RODZAJ ZADANIA	ZAKRES WYDATKÓW	TERMIN	SZACUNK. KOSZT
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu - działania gminy wspierające leczenie uzależnienia od alkoholu.	-	I - XII	8.640
1.	Regularne spotkania grup samopomocowych (AA, Al-Anon)		I - XII	8.640
II.	Udzielanie rodzinom pomocy -działania gminy wspierające dzieci i rodziny oraz profilaktyczne informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.	-	I - XII	52.620
2.	Funkcjonowanie świetlicy opiekuńczo - wychowawczej	Koszty działalności placówki w tym: zatrudnienia wychowawcy w świetlicy opiekuńczo - wychowawczej, dożywiania dzieci, pomocy dydaktycznych i	I - XII	51.390

		innych kosztów (eksploatacji pomieszczeń).		
3.	Wspieranie oddolnych inicjatyw integracyjnych dotyczących zdrowego spędzania czasu wolnego tj. działalności półkolonii letnich z programem profilaktycznym oraz gminne spotkanie opłatkowe dla wykluczonych społecznie w tym osób uzależnionych od alkoholu.	Dofinansowanie zakupu ; artykułów spożywczych, nagród dla uczestników konkursów i turniejów oraz programów profilaktycznych	I - XII	Realizacja po uzyskaniu środków finansowych – w zależności od faktycznych możliwości finansowych
4.	Monitoring i badania dotyczące skali problemów alkoholowych w gminie, diagnoza problemów społecznych.	Pozyskiwanie informacji od szkół, policji, służby zdrowia	I - XII	
5	Czynny udział w kampaniach edukacyjnych	Zakup materiałów edukacyjnych	I - XII	1.230,-
I.	Wspomaganie działalności	-	I – XII	1000,-

	instytucji i stowarzyszeń oraz, osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów społecznych w tym alkoholowych			
6	Wspieranie grup wsparcia w zakresie lokalowym, organizacyjnym, mentalnym	Nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń na spotkania i mityngi lokalnych samopomocowych grup wsparcia i Ośrodkowi dla Osób Pokrzywdzonych Przepęstwem oraz trenerom wykonującym orzeczenia sądu w zakresie redukcji agresji, dofinansowanie spotkania na Ogólnopolskich Dniach Trzeźwości (koszty dojazdu) w Licheniu dla osób uzależnionych i ich rodzin – grup wsparcia osób mających problem z alkoholem	I – XII	-
			VII - VIII	1000,-
IV.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	-	I - XII	-

7	Wykonywanie z upoważnienia Burmistrza Chodcza działań dotyczących legalności sprzedaży napojów alkoholowych	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	I - XII	-
V.	Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego	-	I - XII	500,-
8	Kierowanie spraw do sądu o leczenie odwykowe	Opłaty sądowe i koszty biegłych	I - XII	500,-
VI.	Działalność GKRPA	-	I - XII	2.240,-
9	Praca członków komisji w zakresie inicjowania wymienionych w programie działań, w szczególności kierowania spraw do sądu o leczenie odwykowe i kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Wynagrodzenie członków Komisji	I - XII	4 sp. x 7os. x 80 zł = 2.240,-
			Razem:	65.000,-

PRZEWODNICZĄCY RADY

Anna Twardowska